

BREDA SCHE

COURANT.

Staats-, Letterkundig-,

en Wetenschappelijk

Nieuws-

Blad.

Zaterdag

den 4 December.

BURGHEESTER en WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze, ten...

Breda, den 2 December 1830.

DE ROY Vt. Ter ordonnantie van denzelven, De Secretaris der Stad, H. W. SCHAUIKES.

NEDERLANDEN.

Breda, den 3den December.

Z. M. heeft, bij besluit van den 29sten, in het wezenlijk belang van vele families, zoo wel als tot instandhouding van nuttige bedrijven en beroepen, eenige bepalingen gemaakt, omtrent het nog stellen van plaatsvervangers bij de mobiele schutterijen.

Het collegie Zeemans-hoop te Amsterdam heeft, daartoe in staat gesteld door de bijdragen van deszelfs leden, als mede van onderscheiden personen, welke echter tot dat collegie niet behooren, besloten 150 manschappen voor Z. Maj. marine aan te werven en is bereids druk daarmede bezig.

Te Gent was, volgens onderscheiden berigten van daar, eene sterke partij tegen de tegenwoordig bestaande orde van zaken in België, en die der voormalige weldadige regering des Konings terug wensch. Deze partij durft daarvoor, voor als nog niet openlijk uitkomen, maar dergelyke daden en woorden doen zulks genoegzaam blijken.

Onder de talloze bewijzen van vaderlandsliefde, welke in den tegenwoordigen tijd worden gegeven, verdient vermeld, dat, van de Zes sonen van eenen inwoner van 's Gravenhage, er vijf vrijwillig dienst genomen hebben en uitgetrokken zijn.

Na het Huis van Oranje-Nassau, in deszelfs zitting van den 25sten jl., van den troon vervallen te hebben verklaard, houdt het nationaal Congres te Brussel zich met de aanstaande grondwet voor België bezig. Het ontwerp daartoe schijnt, naar Belgisch gebruik, de constitutie van Frankrijk nageaapt.

Het besluit van de duitsche Bondsvergadering van den 21sten Oct. is thans, op last dier zelfde Bondsvergadering publiek gemaakt, en behelst niet meer of minder, dan eene plegtige belofte van al de leden des verbonds, om elkander in geval van nood of gevaar broederlijk bij te staan. Het Groot-hertogdom Luxemburg is thans het eerst in het geval, dien bijstand in te roepen.

De Groninger en Franeker Studenten, zijn, den laatsten der vorige maand, des avonds laat, te Utrecht aangekomen, door de nog overige Studenten dier stad hartelijk verwelkomd en door de inwoners met groot gejuich en groote vrolijkheid ingehaald.

Den volgenden dag waren in diezelfde stad aangekomen een honderttal Amsterdamsche schutters, eenige miliciens van den Helder en een detachement uit Harderwijk, die dus gisteren naar de grenzen vertrokken zijn. Over het algemeen was het doortrekken van troepen van allehande wapenen door Utrecht onophoudelijk, en wilde men daar zeggen, dat, dewijl de grensvestingen nu weldra te sterk bezet zouden zijn, vele troepen op de omliggende dorpen zouden worden gekantonneerd.

Ten blyke der uitloetende geestdrift en gezindheid onzer landgenooten, kan men melden, dat de kompanien vrijwillige jagers, te zamen gesteld uit een groot getal jongelieden der eerste families, welke zoo het schijnt bestemd waren, om slechts in de vestingen dienst te presteren, verzocht hebben om bij het leger te velde te worden geplaatst; deze jongelieden, meeneende niet genoeg te doen

al, de lasten en ongemakken eener vesting-dienst te zijn blootgesteld, verlangden veel eer werkdadig in het veld, tot beveligen van den vaderlandschen grond mede te werken, en dus niet alleen in de vermoogenissen maar tevens in het gevaar des krijgsmans deelen.

Het mobiele leger neemt dagelijks in sterkte toe, hetzelfde is weder vermeerderd met een eskadron lansiers, een bataillon mobiele schutters en twee kompagnien jagers. Het leger heeft thans een zoodanige stelling aangenomen, dat het den vijand, wanneer hij zulks durft wagen, bij een aanval, overal het hoofd kan bieden.

Er hebben zich weder eenige muitelingen in onze nabuurschap, te Chaam vertoond, dadelijk is daar van berigt herwaarts gezonden en de noodige maatregelen tegen deze struikroovers genomen; want anders kan men het niet beschouwen, die, in het gewaad van de inboorlingen des lands gehuld, overal doorsluipen en met hunne kleine geweren onder hunne kielen zich gemakkelijk, door middel van deze vermomming, voor de vestingen in Noord-Brabant kunnen vertoonen; aan eene wapenschorsing storen zich deze belgische dapperen niet, wier korps grootendeels uit het bekende Heijkens volk, (*) eene vrijheid ademende natie, zoo erg als er maar zijn kan, uit een gedistingueerd corps d'élite en uit een aanzienlijk renfort der belgische bataillons, bestaat, welke edele Pendanten der galériens van den waardigen Pontecoulant, met deze hunne broeders medijveren en pogingen tot het daarstellen van de soevereiniteit des volks in onze gewesten; zij zijn ook zoo doordrongen van hun geluk in het op de wijze der mollen bewonen van hunne aardholten dat deze Troglodyten branden van verlangen, om alle Hollanders in dat voorregt te doen deelen. Een hunner opperhoofden (capiteine des brigands sans chaussure) hoofdman der ongeschoeide roovers, thans met 15 zijner complices op het slot Loevestein gevangen, gaf bij zijn verhoor te Breda te kennen, dat hij, die verdoeld geraakt en tot aan zijne borst in eene moeras gezakt was, waaruit men hem te naauwernood had kunnen redden, kwam, om zich over te geven en dan naar 's Gravenhage wilde gaan, ten einde te verzoeken, om in zijn eigen rang bij ons te dienen. Men gaf hem te kennen, dat wij geene korpsen brigands in dienst hadden en dat dus zijn aanbod tot kapitein bij zulk een korps niet zoude kunnen aangenomen worden. Men heeft hem echter, bij het transport der 15 bandieten naar Loevestein, de eer aangedaan van hem op een kar te zatten, om alzoo een overzigt te houden over zijne lotgenooten de la chaîne.

Wij geven hier nog eenige bijzonderheden der zitting van 25 Nov. welke wij in ons vorig nummer van den 1 December, uit plaatsgebrek, hebben moeten achter wege laten.

NATIONAAL CONGRES.

Zitting van 25 November, onder het voorzitterschap van den heer Surllet de Chokier.

(Vervolg van ons verslag in No. 157 van dit blad.)

De heer A. de Robaulx doet een voorstel, strekkende om het lot van de vrijwilligers te bepalen. Hij ontwikkelt zijn voorstel door te zeggen, dat aan den moed der vrijwilligers de zege der belgische revolutie te danken is, en dat zij het zijn, die den algemeenen vijand van bijna het gansche belgische grondgebied verdreven, waar voor alzoo de natie van haren kant verplicht is hare erkentenis te betoonen, door aan dezulken, die onder de vanen blijven willen, een lot te verzekeren, hetwelk hen voor de opofferingen, die zij gedaan hebben, schade loos stelt. — Ondertusschen beklagen zich vele vrijwilligers, zegt hij, over den staat, waarin het provisioneel gouvernement dit gedeelte van het belgische leger laat, en over het weinig acht slaan op hunne reclamatiën. De behoefte om ons leger op eenen ontzagwekkenden voet van oorlog te brengen, vervolgt hij, doet het belang inzien, om de vrijwilligers definitief te organiseren, of ten minsten de regten der mi-

(*) Men kan over dit volkje de Reis, door de Nederlanden, van Mev. van Meerten geb. Schilperoord raadplegen.

litair te bepalen, op dat de verkregen en nog te verkrijgen graden... deze legioenen niet door eene ontbinding mogen vernietigd worden. De spreker stelt derhalve aan het congres voor, om het provisioneel gouvernement de opdracht te doen, van het be-mer der geschikte maatregelen, om de organisatie der kompagnien belgische vrijwilligers te regelen.

Na vele hevige maar zeer onbelangrijke discussien over de toepassing van art. 28 van het reglement van orde enz. doet de Hr. Raikem, namens de centrale afdeeling, rapport op het voorstel der Heeren Barbanson en Forgeur, betreffende de publicatie en uitvoering der acten van het congres behelzende: dat alle acten in naam van het belgische volk zullen geschieden. Hij geeft de volgende artikels voor het ontwerp op: 1°. Er zal een officieel bulletin der acten zijn; 2°. deze acten zullen den naam van dekreten dragen en in het bulletin geplaatst worden; 3°. zij zullen den liden dag na derzelve afkondiging van kracht zijn; 4°. de executoire formule zal zijn: *In naam van het Belgische Volk*, enz. Gelast en beveelt aan het uitvoerend bewind, enz.; 5°. het tegenwoordig besluit zal van kracht zijn den..... De fransche tekst alleda zal als obligator worden beschouwd; echter zal het uitvoerend bewind gelast worden, om vertalingen in de onderscheidene in gebruik zijnde talen te laten maken, deze vertalingen te publiceren, alomwaar de plaatselijke behoeften zulks vereischen. Dezelfde rapporteur der petitien heeft het woord. Onder dagteekening van den liden dezer, hebben de Hollandsche officieren van het garnizoen te Mons, tegenwoordig te Doornik gevangen zijnde, hunne loslating gevraagd, omdat zij niet als kriegsgevangenen maar wel als gijzelaars konden beschouwd worden; dat geen enkele Belg meer in Holland werd terug gehouden; dat er bij gevolg schending van het recht der volkeren, te hunnen opzichte zoude plaats hebben, wanneer het hun niet vergund werd, om naar hun land weder te keeren. De afdeeling meende, dat men op dit verzoek geen besluit konde nemen, zonder vooraf inlichtingen bij de besturen te hebben ingewonnen. Zij stelt voor, het verzoek te renvoyeren aan het hoofd der administratie van oorlog.

Aangenomen.

De heer le Hon vraagt het woord. (Geraas) Ik kan mij niet tegen het recht van petitie verzetten, maar alleen inlichtingen geven, als burgemeester van Doornik. Na de overgave van Mons, konden de Hollandsche officieren in die stad, welke slechts kazernen en geene citadel heeft, blijven; zij zouden aldaar mogelijk aan slechte behandeling blootgesteld geweest zijn. Men bracht hen over naar Doornik, alwaar zij aanvankelijk in de citadel, als eene veilige plaats, gelégd werden. Twee dagen daarna, werden zij naar eene der kazernen overgebracht, alwaar hun alles toegestaan wordt en zij volstrekt geen gevaar loopen.

De heer de Brouckere is van gevoelen, dat bijaldien deze officieren geene kriegsgevangenen, maar enkel gijzelaars zijn, zij dadelijk terug gezonden behooren te worden, nadat het gouvernement zich verzekerd zal hebben, dat er geen Belg meer in Holland teruggehouden wordt.

De heer van Snick beweert, dat deze officieren geene gijzelaars maar kriegsgevangenen zijn.

De heer A. Gendebien. De officieren, die weelamoren, zijn de geene kriegsgevangenen niet, die in onze magt zijn. De generaal Howen is te Brussel; sedert drie weken heeft men hem, op zijn woord van eer, de vrijheid gegeven om Belgie te verlaten en zich naar Holland te begeven, zoo het hem goed dacht, of liever naar Rusland, zijn vaderland. Hij heeft het geweigerd. Andere Hollandsche officieren hebben iederen dag twee uren vrijheid, en gaan overal, zonder op eenigerhande wijze gesurveilleerd te worden. Zij worden niet geïnsulteerd. Maar onze vijanden handelen niet op dezelfde wijze, zij maken geene kriegsgevangenen; zij vermoorden onmiddellijk de gekwetsten. Als zij kriegsgevangenen behouden, zoo is het, om hen zonder genade te dooden. Het is niet meer dan drie dagen geleden, dat een Hollandsch officier in koelen bloede, met twee pistoolschoten, een onzer dappere vrijwilligers, die het ongeluk in zijne handen had doen vallen, vermoord heeft. Er behoort een onderzoek naar deze afgrijsselijke misdaad en naar vele andere, in het werk gesteld te worden. Europa moet weten aan welken verdelgings-oorlog wij blootgesteld zijn, en ons gedrag jegens de breedere onzer vijanden kennen. (Grootte beweging.)

De heer Raikem blijft bij zijne conclusien, welke aangenomen worden. Komt vervolgens het rapport eener petitie van den heer Trioen, advocaat te Antwerpen, voor de afschaffing der doodstraf. De afdeeling stelt het renvooi naar het bureau van tebezoekingen voor. Aangenomen.

De heer de Gelles zegt eenige woorden van zijne plaats, welke niet gehoord worden.

De heer van Snick beklimt het spreekgestoelte en plaatst zich

naast den rapporteur (geraas en geschreeuw, van alle kanten: de vergadering heeft beslist, het renvooi is bevolen, wij willen niet hooren, ieder gaat heen. De heer van Snick begint aldus: Sedert langen tijd hebben de fede en wijsbegeerte (geraas). De gedeputeerden gaan al meer en meer heen; alle plaatsen zijn verlaten. Er blijven eenige leden bij de deur staan.

De president. Gij kunt heen gaan, dat staat u vrij; maar wat u niet vrij staat, is het maken van geraas.

De heer van Snick gaat voort.

De heer Raikem. Er bestaat geen congres meer, men is niet meer in genoegzaam aantal, men kan niet delibereren.

De heer van Snick. Wel nu, dewijt men niet naar mij wil luisteren, zoo weiger ik het woord.

De zitting is opgeheven te half vijf uren.

Alzoo heeft dan de leugengeest, welke wij dachten, dat alleen in de auteurs der Belgische dagbladen gevaren was, ook de honorabele leden van het honorabele Nationaal Congres besmet. Hoe mijnheer Gendebien! Hoe weinig doet gij uwen naam eer aan; hoe weinig behoort gij onder de gens de bien (rechtschapen lieden!) Een lid van een zoo eerwaardig congres moest zich niet verlagen, om zijne vijanden met logens te belasteren. Had hij zulks aan armzalige publicisten overgelaten. Men was daaraan gewoon! Hoe verachtelijk maakt hij zich zelve en zijn congres in het oog oog van geheel Europa! of meent de Heer Gendebien, dat hij geheel Europa met zijne opzettelijke logens kan bedriegen, of dat zijne aanbevolen enquête, waartoe hij ongetwijfeld wel handlangers, even laag als hij zelf is, zoude vinden, die alles zouden bezweren, om de Hollanders in het hatelijkst daglicht te stellen; dat dit onderzoek Europa overtuigen zoude. Europa zal wel gedesabuseerd worden over de schandelijke logens, welke de met den ingekankerden haat tegen al wat Hollands is bezigde, gedeputeerden, te gelijk met hunne anathemas tegen het huis van Oranje, ook tegen de Hollanders uitbraken. De heere der Jesuiten: het doel wettigt de middelen, is toch bij hen aan de orde van den dag. Dan wij herinneren aan de eenvoudige maar betredigende spreuk: *Al is de leugen nog zoo snel, de waarheid achterbalt haar wel.*

Wij hebben met voerdaacht de manier vermeld, waarop het Congres gescheiden is, om te laten zien, dat hetzelfde veel heeft van een school uit de tijd van Jan Steen. Gedurende de zittingen geraas, geschreeuw, gelach; trots de beste opvoeding van dien tijd. De honorabele leden krijgen, bij het uitgaan der school, meestal eene vermaning van den meester (president). In deze zitting is het: *jongens se moogt wel naar huis gaan; maar je moogt geen leven maken* (vous êtes libres de partir, mais vous n'êtes pas libres de faire du bruit); op een anderen tijd (roept de President de wegllopende honorabele leden naar Heeren P. *Je loopt niet heen als schooljongens* (vous vous en allez comme des écoliers). Nog op senen anderen tijd: *Je gaat heen als jongen uit de school* (vous vous en allez comme des écoliers de la classe). *Hony soit qui mal y pense.*

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE

Antwerpen, den 30sten November.

Laatsteleden Zaterdag is er eene duif, komende uit de richting van het Westen, over de Schelde naar het Kasteel gevlogen; zij was, naar men verneemt, overbrengher van zeer gewichtige depeches voor Z. Exc. den luitenant-generaal baron Chassé, waarvan welker inhoud echter niets bekend is. Bergsteren zijn er weder troepen uit de stad vertrokken; het algemeen zeggen is, met het doel, om, zoo mogelijk, te beletten dat Venle door den hertog van Saxe-Weimar niet hernomen worde (vergelijk ons nummer van gisteren.) Hier is alles stil, de onrust en vrees bij alle wegzetene burgers verminderd; echter niet, zoodanig dat de angst der wapenschorsing een algemeen hindernis heeft gemaakt; is deze merklijk bekoeld, nu men een nadere kennis van haest; de handel staat stil en het vertrouwen is weg, terwijl men de toekomst donker ziet. Gisteren en gisteren nacht zijn er in de richting van Lier verschiedene gaderen en zelfs kanbuschoten geboord geworden; zoodanige onlustingen zelfs onder rijkdomen niet meer in vrede kunnen leven en de een dan ander uit den weg zoeken te zinnen.

Men wil stellig weten dat er aanzienlijke versterkingen bij den vijand te Antwerpen zouden zijn aangekomen. Wij zien nadere en zekere berigten van onzen correspondent hiervan te gemoet. De heer Cartwright, secretaris van de Engelsche Ambassade, is heden nacht van Brussel hier doorevareid, naar den Haag zich begevende; men wil stellig weten dat hij te kennen zou gegeven hebben dat men te Brussel zeer geneigd was om tot de voorstellen der bemiddelende mogendheden toe te treden. Heden is de compagnie Groninger Studenten hier binnen gemarscheerd.